

Til: Nordre Follo Kommune

Kolbotn, 11. september 2025

Fra: Nordre Follo Kulturråd

Kommuneplan 2025-2040, Samfunnsdel, Høringsutkast

Høringsinnspill fra Nordre Follo Kulturråd (NFKR)

Innledning:

Nordre Follo Kulturråd -heretter Kulturrådet - ønsker å komme med innspill til kommuneplanens samfunnsdel for Nordre Follo Kommune 2025 – 2040.

Kulturrådet mener planen er et godt gjennomarbeidet dokument. Det er lettlest og lettfattelig. Det har mange gode formuleringer, som vil gi politikere og kommunedirektør det nødvendige handlingsrommet som trengs i planens tidsperiode.

Dog skal det sies, at vi flere steder savner mer, og spesifikk, omtale av kulturens viktighet i samfunnet, både som et helsebringende gode og som et lim i kommunens mange lokalsamfunn. Med kultur i denne kontekst, menes både de lovpålagte kulturaktiviteter kommunen er forpliktet til å håndtere, og den profesjonelle- og frivillige kulturvirksomheten.

Et demokratisk samfunn:

Med demokrati menes medbestemmelse. Kommunedirektøren er tydelig på at kommunen i årene fremover vil bli nødt til å samarbeide tettere med den organiserte frivilligheten. Dette må tolkes som en invitasjon til større medbestemmelse enn tilfellet er idag.

Vi utfordrer – og oppfordrer – derfor kommunen til å bruke de mange rådene som har samarbeidsavtale, mer aktivt som sparrings- og samarbeidspartnere, når strategier og planer skal utarbeides, heller enn som rene høringsinstanser når det aktuelle arbeidet på det nærmeste er klart for håndtering i utvalg og kommunestyre.

Vi mener at høringsutkastet derfor burde inneholde flere elementer av type «vi sammen», enn «dem og oss».

Vi vil også understreke at kultur styrker demokratiet. Under pandemien så vi hvor mye samfunnet og demokratiet ble svekket da kulturen forsvant ut og møteplasser ble borte. Når mennesker blir isolerte og mister fellesskap, mister de også reelle muligheter til å medbestemme. Kultur er derfor en grunnpilar, ikke bare for trivsel, men også for et levende demokrati.

Kultur i vekstområder:

Høringsutkastet viser tegn på ytterligere fortetting og konsentrasjon i prioriterte vekstområder. Dette er en trend i mange kommuner. For mye fokus på dette, kan gjøre mindre lokalsamfunn – som Nordre Follo har mange av – mer sårbare for nedbygging.

For å unngå dette, er det viktig at det arbeides med tilrettelegging av gode kulturarenaer, der ulike kulturaktører med sine mange, og varierende behov, gis anledning til å uttrykke seg på en slik måte at beboerne i de mindre lokalsamfunnene finner det aktuelt å bli boende der.

Kulturrådet fremhever derfor viktigheten av at skoler og formålsbygg må kunne tjene som kulturarenaer, samtidig som kommunen legger større press på utbyggere av næringseiendommer til også å tenke i disse baner.

Transport, samferdsel og klima:

Det er viktig å ta hensyn til at spesielt barn og eldre ikke uten videre har like forutsetninger som voksne for å velge kollektive transportmidler til og fra en kulturaktivitet. Kommunens planleggere må derfor hensynta dette når transportbehov, veiutbygging og parkeringsplasser utredes.

Derfor gjelder det å tenke ut smarte løsninger som hensyntar klimamålene, selv om en utstrakt kulturaktivitet kanskje vil kreve mindre bruk av kollektive transportmidler enn ønskelig.

Ved å legge til rette for kortreiste kulturopplevelser, vil det kunne tjene som viktige innsatsfaktorer i det grønne skiftet.

Kultur og folkehelse:

- Kultur ER folkehelse.
- Et godt liv inneholder god kultur.
- Et rikt kulturliv bidrar til et begeistret fellesskap.

Aktiv deltakelse i kulturlivet bidrar derfor til god folkehelse, som er viktig i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Det finnes mye forskning på sammenhengen mellom ensomhet, utenforskap og helse. Kultur skaper inkludering, samhold og samarbeid, og disse faktorene er godt dokumentert å ha positiv helseeffekt. Med en økende andel av eldre innbyggere, må derfor kulturen få en sentral plass når det skal lages planer for god folkehelse.

Kultur og beredskap:

Kultur og frivillighet er med på å bygge solide sivilsamfunn. Og gjennom det, også god beredskap. Dette igjen, vil føre til at lokalsamfunnene blir gode steder å leve, selv i beredskapstider.

Gode rammebetingelser for det frivillige kulturlivet, særlig i beredskapstider, vil gjøre det mulig for kulturaktørene å gi livsmot til innbyggerne og styrke deres overlevelsessevne.

Kultur og næring:

Kultur og næring må komme nærmere hverandre i årene som kommer.

Begge partner vil kunne dra nytte av hverandre i større grad enn det vi opplever idag.

Kommunen viser at de her allerede har tatt grep, gjennom ansettelse av en egen nærings- og kultursjef. Den organiserte kulturfrivilligheten vil kunne tjene som en konstruktiv aktør i et trekantsamarbeid mellom kommune, næringsliv og kulturen.

Oppsummering:

Nordre Follo Kulturråd ser frem til å få muligheten til å bli en enda viktigere samarbeidspartner med kommuneadministrasjon og politikere. Sammen blir sterkere, enn hver for oss. For å lykkes med samskaping på tvers av frivillighet, næringsliv og kommune, må det legges til rette for reelle prosesser som fungerer i praksis. Slike prosesser krever tid, innsats og organisering. Det må bygges nettverk, samspill og tillit mellom aktørene. Dette er krevende arbeid, men også en investering i lokaldemokratiet, i samfunnsbyggingen og i en bærekraftig utvikling. Vi oppfordrer derfor kommunen til å være en aktiv tilrettelegger og fasilitator for samskappingsprosesser, ikke bare en deltaker.

Samskaping oss imellom vil garantert gjøre Nordre Follo Kommune til et godt sted å bo, vokse opp, og eldes.

Vårt høringsinnspill er godkjent av Kulturrådets styre.

For Nordre Follo Kulturråd
Jan-Elling Skaugerum
leder